

ÅRSRAPPORT FRA PROGRAMSENSOR PEDAGOGIKK 2011

Jenny Steinnes

Årets rapport tar utgangspunkt i ønsket fra pedagogisk institutt, som er blitt uttrykt slik:

- å se nærmere på den indre sammenhengen mellom læringsmål og -midler, i betydningen forelesninger, seminarer, obligatoriske aktiviteter osv.”

Rapporten er bygget på informasjon innhentet i samtale med ansatte på institusjonsbesøket den 14. september 2011, samt på studieprogram, emnebeskrivelser, pensum, semester- og undervisningsplaner, arbeidskrav og noen svært få studentevalueringer.

Det er i denne sammenheng ikke innhentet dokumentasjon på eksamensresultater, slik at vurderingen som er gjort primært går på å se på forholdet mellom læringsmål i studie- og emneplaner opp mot de opplegg som er utarbeidet for å kunne nå disse. Jeg har i denne omgang ikke snakket med studenter og har i liten grad tatt utgangspunkt i studentevalueringer. Det kan kanskje være et forslag for neste års evaluering og rapportskrivning? Rapporten beskriver hvordan forholdet mellom mål og midler *ser ut* til å stå i forhold til hverandre.

Det som er hentet direkte fra studie- og emneplaner har jeg valgt å la stå på nynorsk mens rapporten ellers er skrevet på bokmål.

Vurdering av forholdet mellom mål og midler i BA studiene i pedagogikk

Fra studieplanen for BA programmet i pedagogikk:

Pedagogikk er definert som læra eller vitskapen om oppdraging og undervisning, men moderne utdanningsvitskap handlar om langt meir. Kommunikasjon, kunnskap og læring er kjernen i pedagogikkfaget og i løpet av studiet får du kunnskap om og forståing for desse emna. Dette er tema som ikkje berre er viktige i tradisjonelle utdanningsinstitusjonar, men også i aukande grad i arbeids- og samfunnslivet generelt. Du vil derfor også utvikle kompetanse slik at du kan forstå, organisere, gjennomføre og vurdere opplærings- og undervisningstiltak i utdanningsinstitusjonar, bedrifter og organisasjonar.

Du vil også lære om korleis globale utdanningspolitiske trendar påverkar utviklinga av det norske utdanningssystemet. I pedagogikkstudiet knyter ein pedagogiske grunnlagsproblem og læringsteoriar både til eigne erfaringar og til samfunnsmessige endringar.

Examen philosophicum, examen facultatum psykologi, POH 100 og PSYK 202A er samkjørte emner med andre studieprogram. Jeg vil derfor bare gå inn i disse:

- PED111 Pedagogisk filosofi (15 sp)
- PED112 Pedagogiske perspektiv på læring

- PED114 Utdanning i eit samfunn i endring (15 sp)
- PED211 Læring og pedagogiske prosessar (15 sp)
- PED212 Bacheloroppgåve (15 sp)

NB! – I studieplan på nettet, presentasjon av oppbygning står fortsatt det gamle navnet på PED 112.

PED112 Pedagogiske perspektiv på læring (15 sp)

Mål og innhold: Innføring i læring og læringsteori ut fra ulike teoretiske vinkler med vekt på sosialt og kulturelt perspektiv, relatert til verktøy, primært skriving og IKT

Læringsutbytte, studentene skal:

ha tileigna seg kunnskap om ulike læringsteoretiske tilnæringsmåtar.

- kunne sjå ulike teoretiske tilnærmingar i ein større samanheng og bruke denne kunnskapen i relasjon til sitt eige faglege interessefelt og erfaringar frå skulegang og arbeidsliv.
- kunne sjå læringsprosessar sin relasjon til sosiale og kulturelle forhold.
- kunne sjå teknologiske verktøy si tyding for læringsprosessar.
- kunne gje konstruktiv tilbakemelding på skriftlege tekstar og reflektere over eigen skrive- og læringsprosess

Beskrivelse av opplegget:

Forelesninger 12 stk, mandager ukentlig 10.15 – 12.00, seminar 12 torsdager to timer. Pensum er 5 bøker. En på engelsk. Bøker om oppgaveskriving, læringsteorier, læring i sosiokulturelt perspektiv, kommunikasjon, identitet og kompetanse i digitale medier. Forelesningsopplegg med aktuelt pensum til hver. De siste tre forelesningene er rettet inn mot oppgaveskriving. Mappevurdering, gitte oppgaver ca annenhver mandag, kommentarer at andre studenters oppgaver. Fire oppgaver, bearbeiding av to av dem i innlevering nr 5 og 6. Mappa skal også inneholde et refleksjonsnotat på 1000 ord.

Vurdering:

Dette er et emne som kommer tidlig i BA løpet. Det blir brukt bøker – ikke kompendier slik at det er lett for nye studenter å orientere seg i pensum. Forelesningsrekken starter med 'Skrive for å lære'. Dette gir signaler både til mål for læringsutbytte for emnet samt til den vekt Pedagogikkstudiene ved UiB har valgt å legge på skriveprosessen. Dette kommer også fram i opplegg for oppgaveskriving med refleksjonsnotat der studenten skal drøfte sin egen læreprosess. Forelesningsrekken tar ellers opp læring ut fra forskjellige teoretiske vinkler, slik det går fram av målsettingen for emnet, likeens perspektiver på IKT og læring. Det synes å være godt samsvar mellom forelesninger og mål for læringsutbytte.

PED111 Pedagogisk filosofi (15 sp)

Mål: a) innsikt i hvordan pedagogisk filosofi og idehistorie kan bidra til å problematisere grunngeving til pedagogisk praksis. b) gjøre studenten i stand til å kritisk analysere spørsmål knyttet til pedagogiske fenomener som undervisning, læring, kunnskap, oppdragelse, danning og medborgerskap. c) tilby studentene et grunnlag for å kritisk analysere forholdet mellom pedagogikkfagets praktiske og teoretiske dimensjoner ved at det blir lagt særlig vekt på de kunnskapsteoretiske sidene ved pedagogisk praksis.

Læringsutbytte, studentene skal:

- ha tileigna seg kunnskap om og forståing for pedagogisk-filosofiske perspektiv og arbeidsmåtar
- ha erfaring med å anvende pedagogisk-filosofiske teoriar, omgrep og arbeidsmåtar i sine systematiske analyser og drøftingar av pedagogiske spørsmål
- ha evne til sjølv å analysere og drøfte ulike innfallsvinklar til, og grunnar for pedagogisk praksis
- ha tileigna seg eit pedagogisk-filosofisk kunnskapsgrunnlag for, og ein sjølvstendig evne til å kritisk drøfte forholdet mellom utdanning og danning
- ha utvikla ei prøvande holdning til pedagogikkfaget sin sjølvforståing og evne til å kritisk analysere forholdet mellom faget sin praktiske og teoretiske dimensjon

Beskrivelse av opplegget:

Pensum; tre bøker og et omfattende kompendium, mest norsk, noe engelsk. Curren synes å være sentral. Den er på engelsk. Noe primærlitteratur, spesielt i kompendiet. Nettressurser i tillegg. Forelesninger og seminarer, 12 uker, mandager og tirsdager 12.15 – 14.00. samt tirsdager kl. 14.15 – 16.00. I seminarene legger studentene fram foreberedte innlegg ut fra gitte oppgaver og andre studenter responderer.

Vurdering:

Det synes å være en god sammensetning av primær- og sekundærkilder i valgt pensum. Det vurderes til å være positivt at studentene får bryne seg på begge deler samt på både norske og engelske tekster. Det er lagt vekt på å trekke de filosofiske linjene helt tilbake til antikken, både i oppgaver og i nettressurser. Slik får studentene et godt grunnlag for å kunne se disse linjene fram til dagens perspektiver på forholdet mellom pedagogikk og filosofi. Pensum inneholder tekster som skulle være godt egnet til kritisk analyse slik det går fram i mål for emnet. Opplegget synes å aktivisere studentene til selvstendig arbeid og til å gi konstruktiv kritikk på medelevers arbeid. Undervisningsplanen gjenspeiler mål om læringsutbytte gjennom å legge vekt på forholdet mellom utdanning og danning. Dette går også igjen i de eksamensoppgavene som er gitt. Studentene får god hjelp til å orientere seg i pensum gjennom at seminaroppgavene som er gitt også har liste over foreslått litteratur.

PED114 Utdanning i eit samfunn i endring (15 sp)

Læringsutbytte, studentene skal kunne:

- gjera greie for og bruke relevant pedagogisk og samfunnsfagleg teori
- gjera greie for hovudlinjer i framveksten av det norske utdanningsssystemet

- drøfte utfordringer for utdanning i et multikulturelt samfunn
- drøfte utdanningsinstitusjonars funksjon i et moderne kunnskaps- og nettverkssamfunn lokalt, nasjonalt og globalt

Beskrivelse av opplegget:

Undervisningen foregår på engelsk. Ni forelesninger, eksamensseminar, bibliotekkurs, mandager 10.15 – 12.00. Nettbaserte seminargrupper med gitte arbeidsoppgaver. Tre oppgaveinnleveringer, Arbeid med faglig essay med egen valgt problemstilling, med tilbakemeldinger og veiledning. På dette emnet er det ikke utarbeidet kompendium, nettressurser. Obligatorisk innlevering av seminaroppgaver. Eksamen et veiledet faglig essay på ca 3000 ord.

Vurdering:

Engelsk er undervisningsspråk på dette emnet. På spørsmål om hvordan dette fungerer svarer fagperson at det har en noe høy pris for norske studenter, noe man ser på karakternivået. Dette har man tatt hensyn til og har lagt inn ekstra ressurser, noe som i år gir bedre resultater. Norske studenter får skrive på norsk. Dette er et emne som gjerne blir valgt av psykologistudentene. Pensum er delt inn i sju underemner, noe som vil kunne hjelpe studentene til å knytte pensum til ulike spørsmål knyttet til ulike tema. Disse inndelingene speiler punktene for læringsutbytte i emneplanen. Til dels er en lignende inndeling gjort i tema for forelesninger. Arbeidsoppgaver til seminargrupper er også nettbasert. Det ser ut til å være godt samsvar mellom mål for læringsutbytte og undervisningsopplegget.

PED211 Læring og pedagogiske prosessar (15 sp)

Mål og innhold: Grunnleggende forståelse for forholdet mellom læring og opplæring i forskjellige kontekster, hvordan allmenn didaktikk og læreplanteori tilbyr ulike perspektiver på dette, innsikt i hvordan digitale medier kan influere på pedagogiske situasjoner og prosesser.

Læringsutbytte, studentene skal kunne:

- gjere greie for ulike perspektiv på forholdet mellom læring og opplæring
- analysere, tolke og vurdere praktiske lærings situasjoner
- problematisere forholdet mellom formell og uformell læring og opplæring i dagligliv og arbeid
- vurdere korleis digitale medier kan influere pedagogiske prosesser
- drøfte forholdet mellom opplæring, læring, syn på kunnskap og vurdering

Beskrivelse av opplegget:

Emnet tar opp tråden fra PED112 med bruk av de samme foreleserne. 11 forelesninger, tirsdager 12.15 – 14.00. seminargrupper onsdager 10.15 – 12.00. To forelesningsdager er brukt til vurdering. Seminarer: obligatorisk arbeidskrav to muntlige presentasjoner. Det er

utarbeidet oppsett over begrunnelse og innhold i seminarvirksomheten i 7 punkter. Hjemmeeksamen over en uke. Studentene kan bli trukket ut til muntlig eksamen.

Vurdering:

Dette er et emne som kommer i siste semester, sammen med PED 212. Emnet tar opp igjen perspektiver fra PED 112 og har en mer praktisk vinkel med større vekt på didaktikk. Innholdet er likevel teoretisk, dvs. teori om det praktiske. Det synes å være heldig for studentene at det er laget tråder mellom de ulike emnene – fra første til siste semester. I dette emnet er deler av pensum i kompendium der det i større grad kreves av studentene at de er i stand til å dra faglige linjer mellom ulike tekster. En god del av tekstene er på engelsk, noe som også signaliserer progresjon i krav til studentene. Det synes også her å være godt samsvar mellom forelesningsrekken og mål for læringsutbytte. I tillegg er det lagt stor vekt på seminarvirksomheten med et detaljert oppsett på sju punkter som skal bidra til å lære studentene om seminarformen som viktig akademisk kunnskapstilvekst.

PED212 Bacheloroppgåve (15 sp)

Læringsutbytte, Arbeidet med bacheloroppgåva skal:

- føre til at studenten tileigner seg utdjupa kunnskap innanfor eit valt fordjupingsområde
- kvalifisere studentane til sjølv å kunne tolke, analysere og overveie innhald og metode i pedagogisk forskning

Bacheloroppgåva skal dokumentere at studentane:

- meistarar vitskapeleg tenkje- og arbeidsmåtar
- kjenner til og beherskar formelle og faglege krav til eit vitskapelig arbeid

Vurdering: Det ble ikke gitt spesifikk presentasjon av dette emnet i form av dokumenter, men i samtale med fagpersoner ble det uttrykt at fagmiljøet er godt fornøyd med den måten BA oppgaven fungerer på. Den oppleves som lang nok. Den har funnet sin form uten empiri med vekt på dokumenter og det analytiske. I rapport for 2010 ble det av programsensor gitt støtte til vurderingen om at BA oppgaver er uten empiri.

Vurdering av BA programmet i pedagogikk målsetting sett opp mot opplegg:

BA i pedagogikk ved UiB har stor vekt på forholdet mellom pedagogikk og samfunn der man også forholder seg til nye utfordringer knyttet til nye uttrykk, ny teknologi. Forholdet til samfunnet kommer tydelig fram i alle emnene. Emnene synes å ha en god progresjon i forhold til vanskelighetsgrad. Det fortelles at studentene stort sett velger å følge oppsatt progresjon, selv om rekkefølgen på emnene kan velges. Både i samtale med fagpersonene på pedagogisk institutt og på det opplegget som kommer fram i dokumenter synes det klart som om studentene blir fulgt godt opp. Det blir lagt opp til substansinnhold og arbeidskrav som synes i stor grad å samsvare med mål for læringsutbytte. Det kan være krevende å sy sammen en BA der man både har valgfag og der eksterne studenter fra andre studier kommer inn på enkeltemner, men det virker som om dette er utfordringer som blir håndtert på en god måte. Eventuelle problemer synes å bli tatt hånd om raskt. Spesielt gunstig finner jeg det at man i det siste har lagt vekt på å informere studentene om mulige valg av åpne emner som går ut over og på tvers av fakulteter. Dette kan tilføre den enkelte interessant og spennende tverrfaglig kompetanse. BA løpet synes også å legge grunnlaget for MA på en måte som gir struktur og forutsigbarhet for dem som velger å gå videre med studiene. BA løpet har en klar profil som samfunnsrettet og er derfor et klart alternativ til mer praktiske pedagogiske utdanninger. I studieplanen blir det signalisert at den kompetansen man skal sitte igjen med etter endt løp er rettet inn mot både det vi tenker på som utdanningsinstitusjoner og til ulike pedagogiske oppgaver i bedrifter og organisasjoner. Det synes opplegget å legge opp til på en god måte.

Jeg har i år ikke snakket med studenter eller gått inn i studentevalueringer. I forbindelse med fjorårets rapport uttrykte studentene stor grad av tilfredshet, men ønsket at man tok tak i utfordringer i forholdet mellom BA og MA løpene i form av informasjon og kanskje bruk av MA studenter i seminarene. Etter samtale med fagpersoner tilknyttet BA løpet har jeg fått inntrykk av at dette ønsket er imøtekommet.

Rapport for MA studiene i pedagogikk

Læringsmål for Masterprogrammet som helhet:

I presentasjon av Masterprogram i pedagogikk blir det uttrykt at faglig profil og undervisning er **praksisforkankra og prosessorientert**. Pedagogiske grunnlagsproblem og sammenheng mellom ulike kunnskaps- og læringssyn og ulike former for pedagogisk praksis står sentralt. Fordypningsområdene kan variere etter tilgjengelig kompetanse. Målsetting med studiet er å kunne planlegge og gjennomføre et selvstendig vitenskapelig arbeid, der man sikter mot en handlingsorientert kompetanse.

Fra studieplan:

Læringsutbytte/resultat

Kandidaten skal: ha avansert kunnskap innan fagområdet pedagogikk og spesialisert innsikt i det området som masteroppgåva omhandlar.

- ha inngåande kunnskap om fagområdet vitenskaplege teoriar og metodar.
- kunne nytte pedagogisk kunnskap på nye område der pedagogikk er relevant.
- kunne analysere faglege problemstillingar med utgangspunkt i pedagogiske problemstillingar, fagets historie, dets tradisjon, eigenart og plass i samfunnet.
- kunne arbeide sjølvstendig med praktisk og teoretisk problemløysning.
- kunne bruke relevante metodar for forskning på ein sjølvstendig måte.

- kunne gjennomføre eit sjølvstendig, avgrensa forskingsprosjekt under rettleiing og i tråd med gjeldande forskingsetiske normer.
- kunne beherske fagets uttrykksformar og formidle omfattande sjølvstendig arbeid.
- kunne kommunisere om faglege problemstillingar, analysar og konklusjonar innanfor fagområdet, både med spesialistar og til allmogen.
- kunne bidra til nytenking og innovasjonsprosessar.

Vurdering av forholdet mellom mål og middel i MA programmet som helhet kommer til slutt i rapporten på side 12.

Emneplan obligatoriske emner:

PED 311 Pedagogisk filosofi (15 sp)

Læringsutbytte, studenten skal:

- ha inngåande kunnskap om og forståing for pedagogisk-filosofiske spørsmål.
- kunne gjere greie for og drøfte ulike oppfatningar av utdanning, kunnskap og læring, samt forholdet mellom desse.
- kunne gjere greie for og drøfte ulike syn på forholdet mellom utdanning og samfunn.
- kunne ta stilling til og drøfte grunnleggande problem innan pedagogisk arbeid og innan pedagogikk som fag og forskingsfelt, inkludert forholdet mellom fagets praktiske og teoretiske dimensjonar.

Beskrivelse av opplegget:

Det er satt opp ni ukentlige forelesninger a 3 timer. Det skal leveres tre oppgaver i løpet av semesteret der det blir gitt tilbakemeldinger innen påfølgende forelesning. Studentene får mulighet til å velge mellom oppgitte oppgavetekster knyttet til de forelesningene som er gitt. Områder: filosofiske spørsmål, forholdet mellom utdanning og samfunn samt forholdet mellom teoretiske og praktiske spørsmål. Forelesninger, nettbasert seminarer, litteratur studier og oppgaveskriving, 10 dagers hjemmeeksamen.

Vurdering:

Antologien *Philosophy of Education*, Curren (red) fremstår som en sentral del av pensum. Den består av en del klassiske primærtekster i tillegg til nyere sekundærtekster på området pedagogisk filosofi. Også ellers består pensum av en blanding av sekundærtester og primærtekster, en lengre tekst av Dewey samt kortere tekster av Bruner, Skjervheim og Vygotsky. I og med at Curren opptar en så pass stor del av pensum så får studentene en god hjelp i å orientere seg i det faglige landskapet ut fra en oversiktig struktur. En kan imidlertid stille spørsmål om dette kan gå litt på bekostning av andre muligheter til å strukturere et faglig innhold, og at studentene kanskje i litt liten grad blir utfordret på dette området? Emnet tar opp tråden fra BA emnet PED111. Ut fra pensum og opplegg er progresjon i dybde og vanskelighetsgrad mellom BA og MA noe uklart så jeg stiller et lite spørsmål ved dette. I og med at dette emnet er så pass sentralt som substansemne i MA programmet vil det kanskje være naturlig å også se litt nærmere på noen nyere filosofiske tekster som kan ha relevans for

pedagogisk filosofi, men dette avhenger både av personalets faglige interesser og kompetanse samt av de erfaringer som er gjort i forhold til studentgruppa i forhold til hva som fungerer godt. Etter min vurdering vil pensum i stor grad kunne tilfredsstillende behov i forhold til emnets læringsmål, men jeg stiller altså et lite spørsmål i forhold til å utfordre studentene noe mer på nyere filosofiske primærtekster samt selvstendighet mht strukturering av fagstoff og å kunne selv stille spørsmål ut fra det pedagogisk filosofiske landskapet. Studentene ser ut til å bli fulgt opp på en god måte gjennom semesteret, i forhold til forelesningsopplegget, arbeidskrav og tilbakemelding på arbeid. Min vurdering er at dette synes å kunne tilfredsstillende tilrettelegging for læringsmåloppnåelse på en god måte. Det er imidlertid noe påfallende at evne til å kritisk drøfte og kritisk analysere står som mål i beskrivelse av læringsutbytte på BA PED111, men ikke på MA.

PED 313 Kunnskap og kunnskapsprosesser (15 sp)

Læringsutbytte, studentene skal:

- ha inngående kunnskap om kunnskapsomgrepet og ulike kunnskapsformer.
- analysere og diskutere korleis kunnskap kan utviklast og deles i ulike kontekster.
- kunne gjere greie for og drøfte faglege, praktiske og etiske konsekvensar som ulike syn på kunnskap, læring og språk har for pedagogisk verksemd på ulike læringsarenaer.
- kunne drøfte relasjonelle, dialogiske og samspelesorienterte tilnæringsmåtar til pedagogisk arbeid i forhold til meir individorienterte tilnærmingar.
- kunne gjere geie for ulike samanhengar mellom språk, makt, kunnskap og læring.
- kunne gjere greie for sentrale utdanningspolitiske trekk ved dagens samfunn og diskutere

Beskrivelse av opplegget:

12 ukentlige forelesninger a 3 timer, 3 av dem skriveseminarer, innhold ulike perspektiver på kunnskap og læring kunnskap, makt, språk og utdanning, danning og utdanning, kunnskapsformer, kunnskap læring og teknologi, kollektive kunnskapsprosesser. Det er gitt tre studentoppgaver i løpet av semesteret. En går på resyme av artikkel eller bokkapittel i litteraturlisten, en går på faglig refleksjonsnotat der en skal drøfte ulike perspektiv på kunnskap og læring. Her skal alle studenter gi respons til minst en medstudent. En oppgave går på selvvalgt tema innen emnet. På denne oppgaven gis det tilbakemelding på to utkast. Oppgavene utgjør til sammen en eksamensmappe. Pensum:

Vurdering:

Pensum er knyttet opp til forelesningene og fremstår slik at det er lett å orientere seg samt å lese ut målsettingen både med emnet og med de forskjellige forelesningene. Ut fra titler på forelesningene er det enkelt å se hvordan disse henger sammen med emnebeskrivelsen og læringsmål. Oppgavene som blir gitt i semesteret virker gjensidig utfyllende der det blir lagt vekt på pensumtilegnelse, bruk av pensum i drøfting av pedagogiske problemstillinger knyttet til emnet, tilbakemeldinger til medstudenter, samt en noe større oppgave der det blir gitt tilbakemelding fra veileder. Emnet som helhet fremstår som i stor grad samsvarende med læringsmål, både internt i emnet og i forhold til studiet som helhet. Det blir helt klart satset

på skrivetrening og prosess, samt studentenes evne til å arbeide selvstendig med pedagogiske problemstillinger knyttet til emnet. Mappeinnleveringen fremstår som prosessorientert.

PED 312 Forskingsmetode (15 sp)

Læringsutbytte, studentene skal:

- forstå og kunne diskutere ulike vitenskapelige paradigme og forklaringsmåtar.
- ha kunnskap om og kunne arbeide med utgangspunkt i det vitenskapsteoretiske perspektivet den metoderetninga dei vel å fordjupa seg i, er forankra i.
- kunne drøfte forskningsetiske problemstillingar ved pedagogisk forskning.
- ha kjennskap til formelle forskningsetiske prosedyrar.
- forstå og kunne diskutere ulike gyldigheitskrav i kvantitative og kvalitative metodetradisjonar.
- gjere greie for den teoretiske forankringa for den metoderetninga dei vel å fordjupe seg i.
- kunne demonstrere praktiske ferdigheiter med konkrete metodar for

Beskrivelse av opplegget:

7 seminarøker, hver på 4 timer, som består av 2 timer forelesning og 2 timer seminar. Foreleser er aktivt tilstede på seminarene som ledes av en eller flere studenter. Seminarleder har ansvar for å legge opp seminarene, og står i en viss grad fritt i dette, men det blir anbefalt at komponentene, oppgave, litteratur og diskusjon bør inngå. Det er utarbeidet en plan med datoer for seminarene der studentene er fordelt som ansvarlige for seminarene. Det er utarbeidet oppgaver til de forskjellige seminarene der oppgavene er knyttet til de forelesningene som er gitt. Vurderingsformen på emnet er en hjemmeeksamen over 10 dager. PED 312 og PED 314 går parallelt i vårsemesteret, med forelesning/seminar henholdsvis tirsdager og torsdager mellom 10.15 og 14.00.

Vurdering:

Pensum synes å være opplagt på en god måte for å kunne møte de læringsmål man har satt for emnet. Det fremstår som variert og tar opp mange sentrale utfordringer i forhold til metodespørsmål. Et vanlig spørsmål vil være knyttet til om opplæring i kvantitativ metode er tilstrekkelig for å kunne gjennomføre gode kvantitative forskningsprosjekter, men jeg støtter de valg som er gjort og går ut fra at dette delvis blir kompensert gjennom å gi studenter med kvantitative prosjekter veiledere med spesiell kompetanse i den retning. Målsetningene mht. læringsutbytte synes å være godt operasjonalisert i oppgavesettene samt organisering av seminarer. Det vurderes som spesielt positivt at disse ledes av studenter, med fagpersoner tilstede.

PED 314 Fordjuping og prosjektplan (15 sp)

Emnet skal gi mulighet til fordypning innen et selvvalgt temaområde med relevans for masteroppgava. D

Læringsutbytte, studenten skal:

- ha kunnskap om teoretiske tilnærmingar og aktuelle pedagogiske forskingsspørsmål innanfor det feltet vedkommande fordjupar seg i.
- ha oversikt over nyare teori og forskning på feltet vedkommande fordjupar seg i.
- utvikle ein prosjektplan som legg grunnlaget for arbeidet med masteroppgåva.

Beskrivelse av opplegget:

Emnet består av prosessen fram mot utarbeidelse av prosjektplan, samt av arbeidet fram mot et litteratur review ut fra det fordypningsområdet som studentene har valgt seg. Det blir gitt forelesninger om problemstilling og om litteraturreview, skrivekurs, bibliotekkurs, samt tilbakemeldinger på prosjektplanutkast. Det er utarbeidet oppsett av ressurslitteratur ut fra temaene: Utdanning for et samfunn i endring, Læring hos voksne, Profesjonspedagogikk og profesjonsutvikling og IKT og læring. Det er også utarbeidet oppsett for prosjektplan for masterprosjekt, forslag til fremdriftsplan samt oppsett for litteratur review. Det er også utarbeidet orientering om framlegg av review med to opponenter der studentene er opponenter. I tillegg får studentene tips om hvordan de kan få til gode fremstillinger av akademiske tekster i 14 trinn. Litteratur review er satt opp som arbeidskrav mens prosjektplan på 2500 ord utgjør eksamen der planen skal gi et oversiktig og realistisk inntrykk av arbeidet som blir planlagt. Etter godkjent prosjektplan får studenten en skriftlig tilbakemelding med anbefalinger i forhold til arbeidet framover. Studenten får også tildelt veileder.

Vurdering:

Jeg vil tro at vektlegging på dette emnets innhold og prosesser vil utgjøre noe av MA programmets viktigste suksesskriterium. Samkjøring mellom 312 og 314 i samme semester vil kunne legge et svært godt grunnlag for oppstart av MA prosjektet. Et lite spørsmål kan rettes mot temaene for ressurslitteratur, dvs. om det kanskje også skulle ha vært utarbeidet noe i forlengelsen av PED 311? – dette for å kunne peke noe dypere i forhold til pedagogisk grunnlagstenking. Også i dette emnet er studentene engasjert i forhold til å gi tilbakemelding på hverandres opplegg. Det må ligge mye god læring i dette opplegget. Det vurderes også som svært positivt at prosjektplan utgjør eksamen og at studentene får skriftlig tilbakemelding på denne med anbefalinger i forhold til arbeidet framover.

PED 395 Masteroppgåve i pedagogikk (60 sp)

Læringsutbytte, studentene skal:

- kunne formulere klare problemstillingar og grunngje at desse er pedagogikkfagleg interessante og relevante. kunne samle, systematisere, analysere, tolke, diskutere og presentere materiale og funn på ein nøyaktig, etisk forsvarlig og oversiktleg måte.
- grunngje val av metode, teori og litteratur.
- vise at samanfatningar og konklusjonar er i samsvar med teoretiske premiss, problemstillingar og empirisk materiale.
- presentere oppgåva på ein ryddig og oversiktleg måte med ein presis, logisk og drøftande presentasjonsform som er forståeleg og språkleg tilfredsstillande.

- kunne bruke litteratur- og sitattilvisingar og kjelder på ein korrekt, konsekvent og oversiktleg måte.

Beskrivelse av opplegget:

Tre mastersamlinger i høstsemesteret, der studentene presenterer deler av sitt prosjekt. Seminarene følger anbefalt fremdriftsplan. Det er utarbeidet program for de ulike samlingene med anbefalt forarbeid. Det er også utarbeidet detaljert forslag til fremdriftsplan med sjekkliste. Det er satt av 40 timer til veiledning.

Vurdering:

MA programmet har valgt å gi MA oppgaven stor plass, som en 60 poengs enhet. Dette gir mulighet til fordypning i selve forskningsprosessen. Det vurderes som svært positivt at studentene ikke blir overlatt til veileder alene, men at det også i disse semestrene blir lagt opp til seminaraktiviteter med anbefalt fremdriftsplan og anbefalt forarbeid til samlingene. Det vurderes som svært positivt at disse seminarene kommer i tillegg til den individuell veiledningen.

Vurdering av undervisningsopplegget MA i pedagogikk opp mot målsetting.

Overordnet målsetting med MA programmet er at det skal være praksisforankra og prosessorientert. I de oppsatte målene for læringsutbytte går det fram at man etterstreber å kunne benytte pedagogisk kunnskap i et bredt spekter av områder der pedagogikk kan være relevant. Likeens blir det lagt stor vekt på selvstendighet i valg av metoder, praktisk og teoretisk problemløsning, gjennomføring av et vitenskapelig arbeid og formidling. Det blir i tillegg vektlagt at studentene skal kunne utvikle seg til skrivere. Oppsummert vil derfor målsettingen være at studentene skal komme ut av studiet med erfaring og kunnskap ervervet gjennom selvstendige prosesser, og som kan nyttes i et bredt spekter av områder der pedagogikk kan være relevant. Det vil derfor være naturlig at studiet legger vekt på pedagogisk grunnlagstenking, pedagogisk filosofi og grunnleggende kunnskap og kunnskapsprosesser. Det gir også mening, gitt målsettingen om selvstendighet og prosess at fordypning og prosjektplan er tenkt i ett. Et spørsmål kan knyttes til i hvilken grad vektlegging på pedagogisk filosofi er sammenfallende med målsetting om praksisforankring, men på den andre siden er det ikke vanskelig å argumentere for, samt vise at pedagogisk filosofi er av stor betydning for praksis. Det er imidlertid noe uklart slik det fremstår nå hva som legges i praksisforankring. Dette bør kanskje utdypes noe.

MA i pedagogikk ved UiB fremstår som et svært godt organisert studieopplegg med stram struktur noe som legger til rette for god gjennomstrømming. Studenten synes å bli fulgt tett opp og opplegget fremstår som oversiktlig og forutsigbart. Studenten blir utfordret i forhold til samarbeid og evaluering av hverandres arbeider. De blir videre gitt god skrivetrening samt trening til å strukturere et faglig stoff gjennom hele studieløpet.

Avsluttende bemerkninger:

Disse vurderingene er gjort først og fremst på bakgrunn av dokumenter, i tillegg til korte samtaler med noen av fagpersonene, med de forbehold som må følge av dette. I sum vil jeg i årets rapport konkludere med at det synes å være god sammenheng mellom mål og midler i

hele studieporteføljen. Justering av forholdet mellom mål og midler vil selvsagt være en stadig pågående prosess og det ser for meg ut til at personalet i stor grad tar høyde for dette.

Det fremstår som svært imponerende at et så pass begrenset antall faglig ansatte er i stand til både å utvikle og å drifte BA i pedagogikk samt to MA program, det ene campusbasert og det andre nettbasert. Pr september 2011 da jeg var på Bergensbesøk besto kollegiet av fire faste fagpersoner, pluss en halv stilling i et vikariat. I tillegg kommer fire stipendiater samt to professorater som slik jeg forsto det var under tilsetting. Med så pass få ansatte vil det være lett å få til samarbeid og helhetstenking over hele løpet, noe som er svært positivt og som studiene pr i dag bærer preg av, men over tid vil det måtte være utfordrende å drifte en så pass omfattende studieportefølje med så få fagpersoner. Personalet viser stor grad av entusiasme, evne til faglig utvikling samt vilje til å ta ansvar, både for studiene og for studentene. Jeg vurderer valg og prioriteringer som jevnt over gode og har funnet inspirasjon til organisatorisk nytenking som jeg tar med meg tilbake til mitt arbeidssted, Høgskolen i Lillehammer. Spesielt gjelder det forarbeid og prosess for gjennomføring av MA prosjektene, noe som synes å fungere svært godt.

Lillehammer, 17.11.11

Jenny Steinnes

Programsensor for pedagogikkstudiene UiB.